

Rusya mukimi armatörlerin Türkiye'de yük taşımacılığı faaliyetinden elde ettikleri kazancın vergilendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.16.01-KVK 23-1980
Tarih	26.06.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.16.01-KVK 23-1980

26/06/2012

Konu : Rusya mukimi armatörlerin Türkiye'de yük taşımacılığı faaliyetinden elde ettikleri kazancın vergilendirilmesi.

İlgi (a)'da kayıtlı özelge talep formunuz ile ilgi (b)'de kayıtlı dilekçenizde, Türk ve yabancı gemilere Türk limanlarında yükleme ve tahliye operasyonları için acentelik faaliyetinde bulunduğunuz, yabancı armatörlerin mukimi oldukları ülke ile Türkiye arasında Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması bulunmaması durumunda yabancı armatörlerin elde ettiği navlun bedeli üzerinden hesaplanan kurumlar vergisi ile söz konusu kazancın ana merkeze aktarılan tutarı üzerinden hesaplanan kurumlar vergisi kesintisinin temsilci olarak Şirketiniz tarafından ödendiği, ödenmemesi durumunda Şirketinizin sorumlu tutulduğu belirtilerek acentesi konumunda bulunduğunuz Rusya mukimi armatörlerin yük taşımacılığı karşılığında elde ettiği kazancın iki ülke arasında imzalanan Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasına göre Türkiye'de vergiye tabi olup olmadığı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinde, bu Kanunun 1 inci maddesinde sayılı kurumlardan kanunî ve iş merkezlerinin her ikisi de Türkiye'de bulunmayanların, sadece Türkiye'de elde ettikleri kazançları üzerinden vergilendirilecekleri hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun;

- 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında, yabancı ulaştırma kurumlarının vergiye matrah olacak kurum kazancının, hasılatı maddede yer alan ortalama emsal oranlarının uygulanması suretiyle hesaplanacağı,

- 25 inci maddesinin dördüncü fıkrasında, dar mükellef kurumlara ait yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin, kurumun Türkiye'deki işyerinin veya daimî temsilcisinin bulunduğu yerin; **Türkiye'de iş yeri veya daimî temsilcisi olmadığı takdirde yabancı kuruma kazanç sağlayanların** bağlı olduğu yerin vergi dairesine verileceği,

- 26 ncı maddesinin birinci fıkrasında, dar mükellefiyete tâbi olan yabancı kurumların vergiye tâbi kazancının Gelir Vergisi Kanununda yazılı diğer kazanç ve iratlardan (telif, imtiyaz, ihtira, işletme, ticaret unvanı, marka ve benzeri gayrimaddî hakların satışı, devir ve temlik karşılığında alınan bedeller hariç) ibaret bulunması halinde, **yabancı kurum veya Türkiye'de adına hareket eden kimsenin**, bu kazançları elde edilme tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kanunun 27 nci maddesinde belirtilen vergi dairesine beyanname ile bildirmek zorunda olduğu,

- 28 inci maddesinin birinci fıkrasında, dar mükellefiyete tâbi yabancı kurumların vergisinin, bunlar hesabına Türkiye'deki müdür veya temsilcileri; **müdür veya temsilcileri mevcut değil ise kazanç ve iratları yabancı kuruma sağlayanlar adına tarh olunacağı**,

-30 uncu maddesinin altıncı fıkrasında, yıllık veya özel beyanname veren dar mükellef kurumların, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancından, hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan kısımdan ana merkeze aktardıkları tutar üzerinden, kurum bünyesinde % 15 (2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına göre %15) oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılacağı

hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının 8 inci maddesinde; bir Âkit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi işletmeciliğinden diğer Âkit Devlette elde ettiği kazancın ilk bahsedilen Devlette vergilendirileceği; söz konusu kazancın diğer Âkit Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebileceği ancak, söz konusu kazançlar üzerinden bu diğer Devlette alınacak verginin, yüzde ellisine eşit bir miktarda indirileceği hükme bağlanmıştır.

Bu hükümlere göre, Rusya Federasyonu mukimi armatörlerin yük taşıma bedeli ile birlikte alınan gider karşılıkları dahil olmak üzere yük taşımacılığı karşılığında elde ettikleri kazançların, yukarıda yer verilen Anlaşma hükmü gereğince Rusya Federasyonunda vergilendirilmesi esas olmakla birlikte, söz konusu kazançların indirimli oran uygulanması suretiyle Türkiye'de de vergilendirilebilmesi mümkün bulunmaktadır.

Bununla birlikte, Türkiye'de bu şekilde ödenecek vergiler Anlaşmanın "Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi"ne ilişkin 22 nci maddesi hükmü gereğince, Rusya'da alınacak vergiden mahsup edilmek suretiyle aynı gelir üzerinden iki defa vergi alınması önlenmiş olacaktır. Rusya mukimi teşebbüsün Anlaşma hükümlerinden yararlanabilmesi için, Rusya'da tam mükellef olduğunu ve tüm dünya kazançları üzerinden bu ülkede vergilendirildiğini Rusya yetkili makamlarından alacağı bir belge (mukimlik belgesi) ile kanıtlaması ve bu belgenin aslı ile birlikte Türkçe tercümesinin Noterce veya Rusya'daki Türk Konsolosluklarınca tasdikli bir örneğini ilgili vergi dairesine veya vergi sorumlularınca vergi tevkifatı yapılması durumunda ise vergi sorumlularına ibraz etmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026